

Предмет	ХИГИЕНА
Студиска програма	Општа медицина
Код:	СМ 225
Студиска година	Втора (II)
Семестар	Четврт (IV)
Вкупно часови	75
Кредити	5
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Нема
Изведува:	Катедра за Хигиена
Одговорен наставник	Проф.д-р Драган Ѓорѓев
Адреса:	ЈЗУ Републички завод за здравствена заштита; ул.50 Дивизија бр.6, 1000 Скопје тел: 02 3125-044 лок.221 и 229 e-mail dgjorgjev@medf.ukim.edu.mk
Клучни зборови	Медицински факултет, додипломска настава, задолжителен предмет, хигиена, здравствена екологија, безбедност на храната, нутриција
Учебни цели	<ul style="list-style-type: none"> • Хигиена и Здравствена екологија, проценката на здравствено-еколошкиот ризик од загадувањето на воздухот, загадувањето на водата за пиење и површинските води, здравствено-еколошки аспекти на училишната средина. • Безбедност на храната и принципите на здрава исхрана на населението.
Кратка содржина	<p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хигиена (поделба и цел на здравствената екологија) • Еколошки концепт на здравјето-релација: доза (експозиција)-промени во организмот • Некои аспекти на еко-токсикологијата, процена на ризик и еко-онкологија • Здравствена екологија (Комунална хигиена): • Фактори во средината - влијание врз здравјето: Физички, климатски; радијации; бучава • Хигиена на атмосферски воздух • Здравствено-еколошки аспекти на водата за пиење и водоснабдувањето • Здравствено-еколошки аспекти на површинските и отпадните води • Здравствено-еколошки аспекти на земјиштето и цврстите отпадни материи со особен аспект на медицинскиот отпад • Хигиена на населбите и домувањето • Здравствено-еколошки аспекти на училишната средина • Карактеристики на морбидитетот на училишните деца • Здравствено-еколошки норми во здравствените институции. • Хигиена на храната и исхраната на населението • Основни принципи на диетотерапијата. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комунална хигиена: загадување на воздухот: методи за мониторинг на аерозагадување и здравствено статистички метод за следење на негативните здравствени ефекти, вода за пиење методи за

	<p>мониторинг на безбедноста на водата за пиење, јонизирачко зрачење ПРОЦЕНКА НА ЗДРАВСТВЕНИОТ РИЗИК, БУЧАВА ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА- методологија за мониторинг и проценка на ризик</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хигиена во вонредни услови: брза детекција и остранување на ризиците од различни медиуми од животната средина • Училишна хигиена: примена и толкување на анкетен прашалник за хигиена на училишни установи • Хигиена на храна и исхрана; методи за утврдување на безбедност на прехранбените производи, нутритивната вредност на целодневните оброци, методи за испитување нутритивен стаус и диетотерапија 																				
Организација	Теоретска настава: 30 часа Практична настава: 45 часа																				
Методи на учење	Интерактивни предавања, вежби/семинари																				
Предвидени учебни резултати	<p>Знаење и разбирање: Студентот треба да се запознае со здравствените ризици кои произлегуваат од небезбедна вода за пиење и површински води, од амбиенталниот воздух, од јонизирачкото зрачење и бучавата, од училишната средина, од небезбедна храна и неправилна исхрана.</p> <p>Клучни вештини : студентот треба да стекне основни вештини за препознавање и оценување на здравствено-еколошките ризици кои потекнуваат од водата за пиење, површинските води, бучавата, јонизирачкото зрачење, од небезбедната храна и неправилната исхрана. Исто така и предлагање на превентивни мерки за намалување или остранување на ризиците по здравјето на луѓето.</p>																				
Специфични препораки за наставата	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираната проверка на знаењето за да добие потпис.</p> <p>Бодирање на активностите на студентот:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Вид на активност</th> <th colspan="2">Бодови</th> </tr> <tr> <th>Мин</th> <th>Макс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Теоретска настава*</td> <td>4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Практична настава**</td> <td>20</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Континуирани проверки -1</td> <td>21</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>Завршен испит</td> <td>15</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Вкупно</td> <td>60</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Условувачки критериуми за проверка на знаење:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За да пристапи кон завршен испит студентот треба да освои минимум бодови (60%) од континуираната проверка. 2. Ако студентот не освоил минимум бодови од континуираната проверка, пристапува кон комплетен завршен испит. 	Вид на активност	Бодови		Мин	Макс	Теоретска настава*	4	10	Практична настава**	20	30	Континуирани проверки -1	21	35	Завршен испит	15	25	Вкупно	60	100
Вид на активност	Бодови																				
	Мин	Макс																			
Теоретска настава*	4	10																			
Практична настава**	20	30																			
Континуирани проверки -1	21	35																			
Завршен испит	15	25																			
Вкупно	60	100																			
Проверка на знаењата	<p>Континуирана проверка на знаењата - 1 тест (писмено)</p> <p>1. Здравствена екологија 21- 35 бода</p> <p>Завршен испит*: писмен</p> <p>1.Хигиена на храната и исхраната на населението 15 - 25 бода</p> <p>Комплетен завршен испит*: претставува комбинација на тестот од континуираната проверка која не е положена и завршниот испит</p> <p>* Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите</p>																				

	активности, вклучувајќи ја континуираната проверка и бодовите од завршниот или комплетно завршниот испит
Учебни помагала	<p>Основни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ново јавно здравство од Теодор Тулчински, Скопје, 2003 год. • Учебник по хигиена од Зденка Јефтиќ, Ниш, 1992 год. • Авторизирани предавања од Катедрата по Хигиена, Скопје, 2006 год. • Прирачник по хигиена (авторизиран) од Катедрата по Хигиена, Скопје, 2006 год. • Прирачник по хигиена со медицинска екологија од Мирослава Кристофоровиќ-Илиќ, Нови Сад, 2003 год. • Горѓев Д., Кочубовски М., Кендровски В., Ристовска Г. „Хигиена и здравствена екологија“. Медицински факултет – Скопје, Републички завод за здравствена заштита, Скопје; 2008. • Горѓев Д., Кендровски В., Ристовска Г., Димитровска З. „Хигиена на храна и исхрана“. Медицински факултет – Скопје, Републички завод за здравствена заштита, Скопје: 2008. • Gjorgjev D., Kendrovski V., Tozija F., Environmental Health Risk Assessment Studies. In Zaletel-Kragelj L., Bizikov J., editors. Methods and Tools in Public Health. A handbook for teachers, researchers, health professionals and decisions makers. Lage: Hans Jacobs Publishing Company; 2010. Достапна на интернет на: http://www.snz.hr/ph-see/publications.htm • Ново јавно здравство од Теодор Тулчински, Скопје, 2003.